

POLONIA MOŁDAWSKA

nr 1 (31) kwiecień 2024 r.





Polonia Mołdawska
Oficjalna gazeta Domu
Polskiego w Bielcach
nr 1 (31) kwiecień 2024 r.
www.poloniamoldawska.com



facebook: Stowarzyszenie
Polski Dom w Bielcach
YouTube: Polska Fala Balti



Wydawca: Dom Polski w Bielcach
ul. Pacii 31
3100 Balti, MOLDOVA
[dom.polski.moldawia@
gmail.com](mailto:dom.polski.moldawia@gmail.com)
tel: +373 231 224 13

Redaktor naczelny: Irina Mosina

Opracowanie graficzne: Victor Țurcanu

Stała współpraca: Maria Drąg,
Irina Mosina, Janina Kazak,
Olesia Górską, Hanna Gałęcka

Korekta końcowa: Maria Drąg,
Hanna Gałęcka



Projekt finansowany
ze środków Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów w
ramach konkursu Polonia i
Polacy za Granicą 2023.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie
może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie”.



Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

w numerze:

3 Chrystus Pan Zmartwychwstał

11 Zapusty w Styrczy

4 Malowanie jajek

11 Ach, Tłusty Czwartek

4 Palma wielkanocna to tradycyjny
symbol Niedzieli Palmowej

12 XI Walne zebranie delegatów Stowarzy-
szenia „Wspólnota Polska”

5 Jeśli szukasz odpowiedzi na pytanie
„Co to jest miłość ...”

13 Spotkanie w Ambasadzie RP
w Kiszyniowie

6-7 Sto lat minęło jak jeden dzień...

12-13 Wystawa w Muzeum Historii
i Etnografii w Bielcach

8 Babciu, dziadku życie nam sto lat

14 Oryginalny martisor

8 Drogie Babcie i drodzy Dziadkowie

14 Z bukietem życzeń w barwach kwiatów

9 Konkurs Recytatorski „SŁOWEM-POL-
SKA” pod patronatem Małżonki
Prezydenta RP

15 W gościnie u Świętego Józefa w Kaliszu

10 Karnawał w Domu Polskim w Bielcach

15 Pożegnanie zimy i powitanie wiosny

10 Na stół pączki, na stół chrusty,
jak zapusty, to zapusty!

16 Międzynarodowy konkurs
„BYĆ POLAKIEM” XV Edycja

11 W tłusty czwartek przez dzień cały
stodkim królem – pączek mały!

16 Światowy Złot Młodzieży
Polonijnej _2024

CHRYSTUS PAN ZMARTWYCHWSTAŁ!

Prawdziwie Zmartwychwstał!

Takimi słowami, naśladowując wiarę swoich przodków, w poranek wielkanocny pozdrawiali się Polacy w Bielcach, którzy jak zwykle licznie uczestniczyli w obchodach Triduum Paschalnego.

Już w Wielką Sobotę, po zachodzie słońca, w kościele Świętych Archaniołów odbyła się najważniejsza liturgia roku kościelnego, liturgia Wigilii Paschalnej, po czym nastąpiła celebracja zmartwychwstania Chrystusa i zabrzmiało radosne „Alleluja” wraz z procesją rezurekcyjną.



Podobnie uroczysta Eucharystia miała miejsce w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego, a po niej był tradycyjny obrzęd poświęcenia koszyczków, w których zgodnie z tutejszymi zwyczajami zamiast baranka była tzw. paska (najważniejsze wielkanocne ciasto, babka drożdżowa z rodzynekami) i między innymi zapalone świece.

*Alleluja, Alleluja! Wesoly nam dziś dzień nastał,
Chrystus bowiem zmartwychwstał.
Radujcie się więc i z ufnością patrzcie w przyszłość.
Niech Jezus Zwycięzca zsyła na Was łaski
i wnosi szczęście do Waszego rodzinnego życia.
Zdrowych i spokojnych Świąt Wielkanocnych!*

Maria Drąg,
nauczycielka skierowana
do pracy dydaktycznej przez ORPEG



*Niech radość wielkanocnego poranka
zawsze pozostanie w Państwa
sercach, a każdy cud wiosny,
rozkwitającej do nowego życia
przyrody, z nadzieją przypomina o
cudzie Zmartwychwstania Pana i
Bożego Miłosierdzia.*

*Radosnego Alleluja!
Zdrowych i spokojnych Świąt!*

*Z wyrazami szacunku,
Olesja Górska Dyrektor
Domu Polskiego w Bielcach*



MALOWANIE JAJEK

Wielkanocna tradycja Polsce, to również malowanie jajek. Wywodzi się ona jeszcze ze starosłowiańskich wierzeń, gdzie jajko symbolizowało siły vitalne i początek nowego życia. Pośredniczyło między światem duchowym i ludzkim. Obecnie wszystkie kolorowane jajka nazywamy pisankami, jednak w zależności od techniki wykonania i materiału, który zastosujemy wyróżniamy: kraszanki, nalepianki i oklejanki. Dziś w Domu Polskim również dzieci podjęły się tego niełatwego zadania, przyozdobienia jajka. Nasze pociechy wykonały pisanki-nalepianki i trzeba przyznać, że efekt tej pracy u wszystkich uczestników zajęć jest zachwycający. Gratuluję wszystkim rodzicom tak utalentowanych dzieci.

Hanna Gałęcka,
nauczycielka skierowana do pracy
dydaktycznej przez ORPEG



Palma wielkanocna to tradycyjny symbol Niedzieli Palmowej

Powstała na pamiątkę wjazdu Jezusa do Jerozolimy. W kościele katolickim obchodzimy Niedzielę Palmową, podczas której ksiądz święci palmy przyniesione przez wiernych. W Wielką Sobotę są one palone, a popiół z nich wykorzystywany jest w Środę Popielcową do posypywania głów wiernych. Do zrobienia palm wykorzystuje się różne materiały: gałązki brzozy, suszone kwiaty, wstążki, kolorowy papier, trawy i wszystko co może przyozdobić i udekorować palmę.

W dawnych czasach palmom przypisywano nadprzyrodzone właściwości. Miały one chronić domostwo przed chorobami, klęskami i nieszczęściami. Tradycyjnie więc i w Domu Polskim nie mogło zabraknąć palm. Wykonały je podczas zajęć plastycznych najmłodsze dzieci. Wierzymy, że tak jak dawniej uchronią one wszystkie rodziny i cały Dom Polski.

Hanna Gałęcka,
nauczycielka skierowana do pracy
dydaktycznej przez ORPEG



Jeśli szukasz odpowiedzi na pytanie „Co to jest miłość ...”

To już tradycja. Od wielu lat młodzież z Domu Polskiego w ostatnią środę Wielkiego Postu prowadzi po polsku rozważania drogi krzyżowej, a potem uczestniczy we Mszy świętej odprawianej przez Księdza Jacka Pucia, proboszcza parafii Św. Archaniołów w Bielcach. W nabożeństwie zawsze uczestniczą władze stowarzyszenia, na czele z Panią prezes, Janiną Kazak, Pani Olesja Górska, dyrektor Domu Polskiego, jak również nauczyciele, licznie zebrani Polacy.

W tym roku również wyruszyliśmy szlakiem „miłości ukrzyżowanej”, na drogę duchowej jedności z Chrystusem, zaś motywem przewodnim medytacji poszczególnych stacji były słowa z Biblii: „Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich”.

Kontemplując mękę Jezusa uwielbialiśmy Boga Ojca i dziękowaliśmy za miłość, jaką nam objawił w swoim Synu.



Prosiłiśmy, abyśmy umieli zawierzyć Panu swą drogę i podążać za Jego przykazaniami oraz odnaleźć sens cierpienia w świetle Krzyża Chrystusa.

Modlitewne spotkanie być może skłoniło młodych ludzi do refleksji nad istotą życia, pozwoliło odkryć prawdę o sobie, a w sercach pragnących kochać ze wzajemnością pozostały słowa: „Jeśli szukasz odpowiedzi na pytanie co to jest miłość, spójrz na krzyż. Miłość to poświęcenie, oddanie się bez reszty aż do ofiary z życia, tak jak czynił Jezus. Ona nie ma nic wspólnego z egoistycznym pragnieniem „posiadania” drugiej osoby. Prawdziwa miłość wolna jest od zazdrości i egoizmu, a wyraża się w służbie wobec drugiej osoby. Przykład odwagi i poświęce-

nia Weroniki dla Jezusa w drodze na Golgotę jest dowodem, że wierność kochanej osobie to jedna z najpiękniejszych cech człowieka.”

Warto zaznaczyć, że w bieleckiej parafii droga krzyżowa w całym okresie wielkopostnym odbywa się w środy i piątki, rano i wieczorem, aby jak największej ludzi miało możliwość choć na chwilę zatrzymać się w biegu, w zadumie popatrzeć na krzyż i spróbować „żyć jak można najpiękniej czy wielkie, czy szare są dni, bo życie to skarb w naszych rękach i przez nas ma świat lepszym być...”

Maria Drąg,
nauczycielka skierowana do pracy
dydaktycznej przez ORPEG

Dla Pani Katarzyny Monastyrskiej-Skutari, urodzonej w polskiej wiosce Styrcza, 100 lat życia minęło bardzo szybko, niemal jak jeden dzień. Z tej okazji, 16 stycznia 2024 roku, na ręce Dostojnej Jubilatki białoczerwone kwiaty, prezent i szczerze życzenia zdrowia, optymizmu oraz Bożego błogostawieństwa na kolejne lata złożyły Panie: Eleonora Promińska, była dyrektor Domu Polskiego w Bielcach, przez wiele lat współpracująca z Panią Katarzyną oraz Pani Olesja Górską, pełniąca obecnie funkcję dyrektora placówki.

Z najlepszymi życzeniami urodzinowymi pospieszyła także Ambasada RP w Kiszyniowie, przesyłając list gratulacyjny. Sto lat, to wiek niezwykle cennych doświadczeń i mądrości, wielu trudów i niezapomnianych radości, których Pani Katarzyna doznała w swoim życiu, o czym nam opowiedziała w czasie urodzinowego spotkania. Mimo przeżytego wieku Jubilatka emanowała wrodzoną pogodą ducha, poczuciem humoru a cierpienia jej nie złamały, wręcz przeciwnie, zahartowały i umocniły.



STO LAT MINEŁO JAK JEDEN DZIEŃ...

Rodzina Pani Katarzyny przyjechała z Kamieńca Podolskiego (obecnie Ukraina) i osiedliła się w całkowicie polskiej wiosce, w Styrczy. Tu mieszkali: Monastyrscy, Jabłońscy, Boguccy, Górscy, Czajkowscy, Sikorscy, Boro-wieccy, Komarniczcy, Wojewódzcy, Sadowscy, Ciesielscy, Michalewscy, Kostecy, Tomaszewscy, Kotulewiczowie i inni. Sami Polacy, wyróżniający się kulturą, zachowaniem, pobożnością, zamknięciem do porządku i pracowitością. Sąsiedzi z Glodian mówili o nich „szlachta styrczańska”, nazywali „proszą pani”...

W malowniczym styrczańskim zakątku, a potem w Bielcach przyszło żyć Pani Monastyrskiej, wychowywać swojego syna Witalika i dwie nastoletnie córki zmarłej starszej siostry, Marię

i Emilię. Wraz z owdowiętym Karolem przez 30 lat tworzyli szczęśliwą rodzinę, cieszyli się wspólnymi dziećmi, darzyli ich sprawiedliwie ojcowskim i matczynym uczuciem.

Najbardziej traumatycznym przeżyciem, wielką rodzinną tragedią dla Pani Katarzyny był niewątpliwie pożar domu w Styrczy od uderzenia piorunem. Młodszy brat Kazimierz na miejscu zginął, a pozostali domownicy ocalili cudem, jak sama mówi, dzięki wstawiennictwu świętego Antoniego, gdyż to bolesne wydarzenie miało miejsce w czerwcu, tuż przed świętem czczonego przez nich patrona. Konsekwencje porażenia gromem jednak na długie lata pozostały: paniczny strach, choroby, śmierć siostry Karoliny, potem matki.





W przyrodzie po nocy zawsze przychodzi dzień, po burzy przychodzi spokój... Nie inaczej było w życiu zacnej seniorki, złe chwile przeplatały się z radosnymi.

Los obdarzył Panią Kasię talentem do szycia, który umiejętnie wykorzystwała, praca stała się jej pasją, wkładała w nią całą duszę. Za znajomość krawieckiego fachu, rzetelność i odpowiedzialność była doceniana, szanowana i dobrze zarabiała. Dzięki temu mogli „pozierać się” jakoś po pożarze, zamieszkać w swoim domu w Bielcach.

Pani Katarzyna zawsze chętnie pomagała biednym, wspierała budowę kościółka w Styrzycy czy Bielcach, umiała organizować ludzi do wspólnego działania na Bożą chwałę. Kościół w jej życiu odgrywał ważną rolę, a pierwszej porannej modlitwy „Kiedy ranne wsta-

ją zorze” doskonale zapamiętanej, nauczyła ją babcia Frania, bardzo często opowiadająca o Ojczyźnie. Swoją wiarę Pani Kasia przekazywała dzieciom i wnukom, stąd jak mówi, jej bliscy-Miszka, Boria i Witalik, nie wstydzą się modlitwy i zawsze noszą ze sobą różaniec.

Sędziwa pani podkreśla, że gdy w czasach sowieckich przyszło jej pracować w niedzielę, w czasie przerwy biegła do kościoła. Wspomina niezwykłego już księdza Stefana ze Styrzycy i księdza Jacka, obecnego proboszcza bieleckiej parafii, który przywiózł jej z Polski obraz Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Właśnie do niej modli się nowenną, rozmawia jak z koleżanką i ma szczególne nabożeństwo.



Polska, a zwłaszcza Warszawa, w sercu Pani Kasi zajmuje bardzo ważne miejsce. To jej wnuk Boria był jednym z pierwszych mieszkańców Styrzycy, którzy wyjechali na studia do Polski. Dzięki Pani Wandzie, nauczycielce z Polski, mozolnie przygotowującej do

egzaminów z języka polskiego, stolica otworzyła swoje podwoje dla bieleckiej i styrczańskiej młodzieży. Wdzięczność, będąca pamięcią serca, pozostała do dziś, a Pani Wanda zapewne przechowuje pamiątkowy barwny kilimek utkany specjalnie dla niej i wyhaftowane ręczniki.

I smak tych smacznych pierogów z ziemniakami przygotowanych sprawnymi rękami Pani Kasi, kobiety przez całe długie życie nie bojącej się żadnej pracy ani w kuchni, ani w polu czy ogrodzie i w gospodarstwie. Gdy trzeba było, ku zdziwieniu męża, potrafiła skosić tan pszenicy i łąkę, a tej sztuki nauczyła ją mama. Jak się mówiło w rodzinie, pracowitość odziedziczyła po dziadku Feliksie, więc nic dziwnego, że była przodownicą pracy, trudziła

się na dwie zmiany. Wzbudziła nawet respekt rewizora na fabryce, że mogła sobie tak świetnie radzić, w dodatku ze wszystkim zdążyć.

Na pytanie w czym tkwi sekret długowieczności Pani Monastyrka daje receptę. Trzeba sumiennie pracować, żyć uczciwie, być sprawiedliwym, pomagać ludziom w potrzebie i zawsze modlić się. A co najważniejsze ... zachować pogodę ducha ,mimo kłopotów, niepowodzeń. Uśmiechać się do każdej chwili, bo żadna z nich się nie powtórzy. Życzymy Pani Katarzynie, by jeszcze długo cieszyła się życiem, dobrym zdrowiem oraz troskliwą obecnością najbliższych.

Maria Drąg,

nauczycielka skierowana do pracy
dydaktycznej przez ORPEG



Babciu, dziadku życie nam sto lat

*Babciu, dziadku cóż Wam dam
jedno serce tylko mam, a w tym
sercu róży kwiat, babciu, dziadku
życie nam sto lat"*

27 stycznia 2024 roku w Domu Polskim w Bielcach odbyła się piękna uroczystość „Dzień Babci i Dziadka”. Spotkanie otworzyła Pani Dyrektor Olesja Górska, która powitała wszystkich przybyłych i podkreśliła jak ważną rolę w życiu rodziny, w opiece i wychowaniu dzieci pełnią ich dziadkowie, jaką wielką miłością otaczani są najmłodszy członkowie rodziny przez tych najstarszych w rodzie. Podczas uroczystości wystąpił zespół „Jaskółki”, który zaśpiewał piosenki, których słowa po-

święcone były babciom i dziadkom, a następnie dzieci z grupy najmłodszej recytowały wierszyki, płaśły i tańczyły, czym wywołały duże emocje na twarzach swoich babć i dziadków. Odbyły się również konkursy, w których brali udział dziadkowie ze swoimi wnuczętami; wspólnie tańczono, rzucono cukierkami do talerzy.

Duże emocje towarzyszyły naszym babciom i dziadkom, kiedy musieli rozpoznać swój wizerunek na portretach przygotowanych specjalnie na tę okazję przez dzieci. Podczas uroczystości wręczono również nagrody w konkursie ogłoszonym przez czasopismo „Jutrzenka” na najlepiej rozwiązane

zagadki. Dzieci wręczyły również laurki, które własnoręcznie przygotowały podczas zajęć artystycznych. Wszyscy świetnie się bawili, a szczególnie babcie i dziadkowie, u których uśmiech witał na twarzy cały czas podczas spotkania. Zapewne na długo babcie i dziadkowie zapamiętają to niecodzienne spotkanie, będąc przekonanym, że wdzięczność za ich życie i poświęcenie dla młodego pokolenia jest nieoceniona. Jako redakcja również przyłączamy się do życzeń- 100 lat nasi kochani i cudowni dziadkowie!

Hanna Gałęcka, nauczycielka skierowana
do pracy dydaktycznej przez ORPEG



Drogie Babcie i drodzy Dziadkowie!

Za dobro i troskę, którymi nas nieustannie obdarowujecie, za to że zawsze jesteście z nami z głębi serca Wam dziękujemy Członkowie TKP "Mała Ojczyzna" wzięli udział w konkursie fotograficznym z okazji Dnia Babci i Dziadka- "Srebrna głowa, złote serce". Zdjęcia przedstawiają najpiękniejsze chwile, które spędzaliśmy ze swoimi dziadkami.

Antonina Sztul Pietrasz
prezes TKP "Mała Ojczyzna"



POLSKA-ŚWIAT

P A I

© POLONIJNA AGENCJA INFORMACYJNA

Konkurs Recytatorski „SŁOWEM-POLSKA” pod patronatem Matżonki Prezydenta RP

Kancelaria Prezydenta RP ogłasza IV edycję Konkursu Recytatorskiego „Słowem-Polska” skierowanego do uczniów szkół polonijnych i polskich za granicą. O statuetkę Matżonki Prezydenta mogą ubiegać się młodzi rodacy, uczący się języka polskiego poza granicami kraju.

Celem konkursu jest upowszechnianie kultury żywego słowa wśród dzieci i młodzieży mieszkających za granicą oraz kształtowanie w nich wrażliwości na piękno języka polskiego, a także wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej wśród Polaków poza granicami kraju.

Uczniowie, swój talent recytatorski, mogą prezentować w formie wideo, w ramach trzech grup wiekowych: 7–9 lat, 10–13 lat i 14–19 lat. Wśród autorów tegorocznej edycji znaleźli się: Jan Kochanowski, Juliusz Słowacki, Julian Tuwim, Konstanty Ildefons Gałczyński.

Konkurs trwa od marca do października 2024 roku. Składa się z czterech etapów eliminacji: szkolny, krajowy i kontynentalny. Konkurs zakończy się finałem, w którym wyłonieni zostaną laureaci w każdej z kategorii wiekowych. Szczegółowe informacje na temat warunków uczestnictwa oraz zasad przeprowadzenia Konkursu, znajdują się w Regulaminie.

Link do pobrania #PAI http://www.pai.media.pl/pai_wiadomosci.php?id=32281

Informacja: Polonijna Agencja Informacyjna.

Karnawał w Domu Polskim w Bielcach

W sobotę (03.02.2024 r.) dzieci biorące udział w zajęciach artystycznych i tanecznych, które systematycznie są prowadzone w Domu Polskim w Bielcach, spotkały się jak co roku na balu karnawałowym. Tematem tegorocznego balu były „Moje ulubione postacie z bajek”. Zadaniem dziecka było wybranie sobie postaci z bajki, za którą należało się przebrać i zaprezentować swojego bajkowego bohatera w formie wierszyka, piosenki lub tańca. Dzieci opowiadały, śpiewały i tańczyły, prezentując przy tym niezliczone swoje talenty. Oczywiście śmiechu przy tym było dużo, a za każdy wyjątkowy występ dzieci nagradzane były ogromnymi brawami.



kilka słów polskich. Zwierzęta na obrazkach nazywano po polsku, a i nazwy owoców i warzyw również zostały przyswojone w języku polskim. W opinii wszystkich uczestników zabawy bal okazał się wielkim sukcesem i każdy z uczestników będzie z niecierpliwością oczekiwał, kiedy za rok w Domu Polskim odbędzie się znów karnawał.

Hanna Gałęcka, nauczycielka skierowana do pracy dydaktycznej przez ORPEG.

Na stół pączki, na stół chrusty, jak zapusty, to zapusty!

Takim ludowym porzekadłem przywołaliśmy tłusty czwartek i zaraz rozgościły się na stołach pączki, te tradycyjne upieczone według starej receptury i donaty oraz inne smakołyki.

Jeśli wierzyć tradycji, tego dnia koniecznie trzeba zjeść choć jednego pączka na szczęście, aby się nam wiodło, a najlepiej jeśli będzie on wyjątkowy, z niespodzianką np. migdałem czy orzechem skrytym w środku konfitury... W radosnej atmosferze powoli kończącego się karnawału, na kilka dni przed Środą Popielcową, zaczynając wielki post, pomni na przysłowie: „Gdy w tłusty czwartek człek w jedzeniu pofolguje, łaskawy Pan Bóg grzech obżarstwa daruje” bez ograniczeń delectowaliśmy się pysznościami, nuciiliśmy biesiadne piosenki, oglądaliśmy filmy prezentujące zapustowe tradycje, jeszcze gdzieś gdzie kulturowane i opowiadaliśmy o zwyczajach karnawałowych w Polsce i Mołdawii. Poznaliśmy też dużo ciekawostek dotyczących pączkowej tra-



dycji i wspólnie zastanawialiśmy się, ile tych smakołyków średnio zjadają Polacy właśnie tego dnia, spieraliśmy się odpowiadając na pytanie jak długo trzeba tańczyć, żeby spalić kalorie po zjedzeniu jednego pączka.

Najmłodszy musieli rozwiązać zagadki, a zwycięzcy otrzymali pamiątkowe książeczki, ufundowane przez redakcję czasopisma „Jutrzenka”. To był wesoły dzień, a z pewnością najszczęśliwszy dla osoby, która choć przez chwilę poczuła się wybranką losu, bo znalaz-



zła kawałek orzecha w pączku, co zdaniem niektórych zwiastuje dobrą passę w bieżącym roku. Niech spełnią się te oczekiwania i pragnienia, abyśmy byli szczęśliwi i zdrowi, natomiast nadchodzący czas czterdziestodniowego postu, będący dla wielu ludzi okresem wyrzeczeń, umartwień, niech skłoni nas wszystkich do zadumy nad sensem mijającego „karnawału życia”.

Maria Drąg,
nauczycielka skierowana do pracy dydaktycznej przez ORPEG

W tłusty czwartek przez dzień cały słodkim królem – pączek mały!

*"Jak tradycja stara każe
w domu, sklepie, w szkole, w barze,
wszędzie pączek dziś króluje,
każdy chętnie go smakuje...
W tłusty czwartek przez dzień cały
słodkim królem – pączek mały!"*

Dziś, w miejscowej szkole Słoboda-Raszków na lekcjach języka polskiego "królował - pączek mały". Zwyczaj mówi, że bez zjedzenia pączka w Tłusty Czwartek, nie można liczyć na powodzenie.

Antonina Sztul Pietrasz



Zapusty w Styrczy

Dom Polski w Styrczy wspólnie ze „Styrczańskimi Dzwoneczkami” zorganizował tradycyjne polskie „Zapusty”. Termin „Zapusty”, to staropolska nazwa hucznych zabaw, które rozpoczynały się w dzień Trzech Króli, a kończyły w Środę Popielcową i oznaczały, że zaczyna się Wielki Post, któ-

ry potrwa do Świąt Wielkiej Nocy. W Styrczy, żeby tradycji stało się zadość dzieci wspólnie z młodzieżą i pod kierunkiem dorosłych wykonywały tradycyjne pączki i chrusty zgodnie ze starymi babcinymi przepisami. Każde dziecko wykonało własnoręcznie przysmak dla mamy, babci i cioci.

Wszyscy uczestnicy oglądali też film o polskich tradycjach, a później biesiadowali, tak jak każe staropolska tradycja.

Sławomir Olszewski, nauczyciel skierowany do pracy znej przez ORPEG



XI Walne zebranie delegatów Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

WCzęstochowie XI Walne Zebranie Delegatów Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” wybrało nowe władze SWP oraz przyjęło nowy Statut organizacji. Prezesem Wspólnoty Polskiej, Przewodniczącym Rady Krajowej został Dariusz Piotr Bonisławski.

Rada Krajowa ukonstytuowana w trakcie XI Walnego Zebrania Delegatów Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” wybrała nowy Zarząd Krajowy SWP. Jego Przewodniczącym został Tomasz Różniak.

zdjęcia: Agata Pawłowska Polonijna
Agencja Informacyjna

WIĘCEJ W PORTALU SWP
<http://wspolnotapolska.org.pl/wiadomosci.php?id=8784>



Wystawa w Muzeum Historii i Etnografii w Bielcach pt. „Polki i Rumunki, które zmieniły świat”

23 lutego (piątek) odbyło się uroczyste otwarcie wystawy poświęconej wybitnym kobietom. Wystawa ma na celu przypomnienie tych kobiet, które swoim życiem, pracą, odwagą i determinacją często wpływały na historię świata.

Wśród bohaterek wystawy jest 17 Polek i 17 Rumunek, kobiet niecodziennych, pionierek w dziedzinie nauki, walki o prawa kobiet czyli postaci wielkich bohaterek walki o wolność i życie innych ludzi. Działalność tych kobiet



Spotkanie w Ambasadzie RP w Kiszyniowie

Korzystając z zaproszenia Ambasady RP w Kiszyniowie, 10 lutego bieżącego roku mogliśmy uczestniczyć w tradycyjnym spotkaniu informacyjno-konsultacyjnym liderów środowiska polonijnego w Mołdawii, a więc prezesów, dyrektorów organizacji polonijnych, nauczycieli języka polskiego oraz polskich duszpasterzy.

Jak stwierdził Ambasador RP, Pan Tomasz Kobzdej, spotkanie w takim gronie jest potrzebne, bo stwarza możliwość otwartej dyskusji nad bieżącymi wyzwaniem i jest okazją do wymiany poglądów dotyczących planów na przyszłość.

Omówione zostały najważniejsze kwestie dotyczące obecnej polityki za-



granicznej polskiego rządu, która zasadniczo nie uległa zmianie.

Pani Konsul Magda Arsenicz przypomniała zebrany zasady otrzymywania Karty Polaka, zwróciła uwagę na korekty, zachęciła do pisania projektów, przypomniała o możliwości wsparcia dla osób w trudnej sytuacji losowej.

W spotkaniu uczestniczyła również wicekonsul, Pani Magdalena Rocka-Yelkenci. Dziękujemy za miłą przyjęcie i zaangażowanie na rzecz polonijnego środowiska.

Maria Drąg, nauczycielka skierowana do pracy dydaktycznej przez ORPEG



zachwyca, bo były odważne, zdolne i pracowite. Codziennie przełamwały stereotypy, a swoim życiem udawały, jak ważna jest pasja. Dzięki takim kobietom świat się zmienił i dziś możemy korzystać z ich osiągnięć.

Wystawę przygotował Instytut Polonez / Instytut Polski w Bukareszcie, upamiętniając tym samym, że w 1918 roku Polki uzyskały prawa wyborcze.

Uroczystość otwarcia wystawy odbyła się 23.02. 2024 roku, o godz. 11.00. W pierwszej kolejności głos zabrał Dyrektor Instytutu Polskiego w Buka-

reszcie Wojciech Mrozowski, a następnie za udostępnienie i przewiezienie eksponatów na wystawę podziękowała Dyrektor Muzeum Historii i Etnografii w Bielcach Mariana Michalewska.

W imieniu Domu Polskiego, za zaproszenie na otwarcie podziękowała pani Prezes Stowarzyszenia Kultury Polskiej „Dom Polski” w Bielcach Janina Kazak.

Wśród 17 wyeksponowanych postaci znalazła się Maria Skłodowska-Curie, która jako pierwsza kobieta została dwukrotnie uhonorowana Nagrodą

Nobla w dziedzinie Fizyki i Chemii. Jej słowa „Niczego nie należy się bać, należy to tylko zrozumieć” najtrafniej ukazują charakter i osobowość tej wybitnej kobiety. Kolejną osobowością wyeksponowaną na wystawie jest Irena Sendlerowa, która narażając swoje życie i bliskich, działała w podziemnej organizacji „Żegota” pracując jako pracownik socjalny w Czerwonym Krzyżu i uratowała 2.500 dzieci żydowskich z Getta podczas II Wojny Światowej.

W innej dziedzinie wstąpiła się Wanda Rutkiewicz, która została wpisana do Księgi Guinnessa, jako pierwsza kobieta himalaistka, która zdobyła szczyt K2.

Już te trzy przytoczone przykłady mówią o roli jaką kobiety odgrywały i odgrywają w świecie.

Wystawa będzie czynna do 31 marca.

Hanna Gałęcka, nauczycielka skierowana do pracy dydaktycznej przez ORPEG



Wsobotę, tj. 02.03.24, jak co tydzień w Domu Polskim odbyły się zajęcia dla najmłodszych dzieci. O godz. 11:00 odbyły się zajęcia plastyczne, a po nich dzieci miały zajęcia taneczne. Podczas zajęć plastycznych najmłodsze dzieci, przy wsparciu nauczycieli, wycinały, kleiły i utrwały w pamięci kształty mapy Mołdawii i Polski. Oczywiście dominującymi kolorami były biały i czerwony, ponieważ są one kolorami miłości i przyjaźni między dwoma krajami, jakimi są Polska i Mołdawia. W zajęciach uczestniczyło 18 najmłodszych dzieci, które po kilkumiesięcznych spotkaniach doskonale rozumiały polecenia po polsku i świetnie rozpoznawały kształty mapy Polski. Podczas zajęć dzieci również śpiewały piosenkę "Marzanna", którą będą wspólnie wykonywały podczas planowanej wycieczki (o terminie

Oryginalny martisor

poinformujemy później) nad jezioro, w celu "utopienia Marzanny". Już po kilku miesiącach wspólnych zajęć i zabawy z językiem polskim można zauważyć, jak dzieci nie tylko rozumieją polecenia, ale potrafią również wypowiadać proste słowa.

P.S.: Martisor jest obchodzony w Mołdawii i Rumunii 1 marca każdego roku. Jest to pierwszy dzień wiosny, podczas którego wszyscy wręczają sobie biało-czerwone wstążki w znak przyjaźni lub miłości.



Hanna Gałęcka, nauczycielka skierowana do pracy dydaktycznej przez ORPEG.

Z bukietem życzeń w barwach kwiatów

Kwiaty dla mamy, babci, żony, siostry i koleżanki, jednym słowem dla wszystkich kobiet wraz z najpiękniejszym uśmiechem i bukietem serdecznych życzeń 100 lat w zdrowiu, w szczęściu i radości...

Uroczysty, wolny od pracy dzień, przychodzący wraz z gwarem wiosny, zdarza się tylko raz w roku, 8 Marca- to Dzień Kobiet, obchodzony hucznie w Mołdawii.

W przeddzień tego wyjątkowego dnia w świątecznym nastroju odbyła się lekcja otwarta, poświęcona niektórym sławnym Polkom, które choć odeszły, to jednak na zawsze zapisały się w pamięci potomnych. Spotkanie było okazją, by zastanowić się nad wartościami, jakimi kierowały się w życiu. Może to wrodzony talent, pracowitość a może niesamowita odwaga upór w dążeniu do celu i entuzjastyczna miłość bliźniego? Gawędząc przy herbatce oglądaliśmy prezentacje ilustrujące kobiecy geniusz naukowy Polki wszech czasów Marii Skłodowskiej-Curie, czytaliśmy najpiękniejsze wiersze noblistki, Wisławy Szymborskiej, pełne refleksji nad sensem życia, w którym „żaden dzień się nie powtórzy i nie będziemy repetować żadnej zimy ani lata”, a wraz z Anną German, artystką bardzo popularną szczególnie w krajach post-sowieckich, próbowaliśmy zgłębić „człowieczy los”, wstępując się w ponadczasowe słowa jej piosenki.

Oglądając prezentację poświęconą Irenie Sendlerowej przekonaliśmy się o tym, że istotnie jest tak, jak śpiewa Anna



German: „Człowieczy los niesie z sobą trudy, żal i łzy... Pomimo to można los zmienić w dobry lub zły...”

Tak jak zmieniała go bohaterka z czasów wojennej pożogi, Irena Sendlerowa, ratująca żydowskie dzieci, jedna z najbardziej znanych polskich Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. Chwile zadumy nad losem wielkich Polek, pozwoliły nam uświadomić sobie, że nawet krucha i delikatna kobieta może mieć wielką siłę i sprawczą moc, by zmienić na lepsze otaczającą rzeczywistość. Zaprezentowane na lekcji biografie sławnych Polek dla młodego pokolenia mogą stać się lekcją życia i inspiracją do czynienia dobra w świecie ogarniętym przemocą, konfliktami.

Maria Drąg, Nauczycielka skierowana do pracy dydaktycznej przez ORPEG

W gościnie u Świętego Józefa w Kaliszu

19 marca Kościół katolicki obchodzi uroczystość św. Józefa, Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny i tego dnia dzięki projekcji filmu pt „Opiekun” w reżyserii Dariusza Reguckiego, którego premiera miała miejsce w marcu 2023 r., mogliśmy wirtualnie gościć w jednym z nielicznych na świecie sanktuariów Świętego Józefa, znajdującym się w prastarym Kaliszu.

Serdecznie dziękujemy Panu Maciejowi Koniecznemu z Kalisza, propagatorowi kultu św. Józefa i zarazem organizatorowi wielu międzynarodowych konkursów, w których bierzemy udział, za przesłanie filmu do Bielc (www.proar-techristiana.pl)

„Opiekun” to dramat z elementami dokumentu, kręcony właśnie w tym mieście, zrealizowany dzięki tzw. akcji fundraisingowej, (fundraising – proces pozyskiwania funduszy od osób indywidualnych, przedsiębiorstw, fundacji lub instytucji rządowych i samorządowych) ze wsparciem finansowym ponad 5 tys. darczyńców z Polski i zagranicy.

Kanwą filmowej opowieści są autentyczne historie z życia współczesnych ludzi, aktualne problemy w życiu rodzinnym, trudne relacje między ludźmi, ale są też odwołania m.



in. do czasów II wojny światowej (cudowne ocalenie więźniów obozu w Dachau).

Film pokazuje, co może zmienić się w życiu, gdy w tzw. sytuacji bez wyjścia wkroczy ewangeliczny bohater sprzed 2 tysięcy lat, opiekun Świętej Rodziny, od XVII wieku odbierający chwałę w cudownym wizerunku w kaliskim sanktuarium.

Warto zaprzyjaźnić się z postacią wyjątkowego patrona, mając na uwadze słowa papieża Polaka, św. Jan Pawła II, wygłoszone w czasie pielgrzymki do bliskiego jego sercu Kalisza w 1997r.: „Niech święty Józef będzie przewodnikiem, nauczycielem... aby za jego przykładem i wstawiennictwem postępować drogami świętości i sprawiedliwości”.

Maria Drąg, nauczycielka skierowana do pracy dydaktycznej przez ORPEG

Pożegnanie zimy i powitanie wiosny

Marzanno, Marzanno ty zimowa panno, dziś cię utopimy, bo nie chcemy zimy”. Ze słowami piosenki na ustach „Marzanno, Marzanno” ruszyły dzieci z Domu Polskiego w Bielcach w barwnym korowodzie na wycieczkę po okolicznych parkach w poszukiwaniu oznak wiosny, aby tradycyjnie jak przed wiekami pożegnać „Marzannę”, która jest symbolem zimy”.

„Topienie lub palenie Marzanny” jest zwyczajem ludowym, kontynuowanym od setek lat w Polsce we wszystkich jej regionach. Nikt tak naprawdę nie wie, kiedy ten zwyczaj się zaczął. Jednak wszyscy są pewni, że ma on na celu odpędzenie zimna i braku urodzajów. Tradycja powstała w czasach, kiedy to tylko dzięki plonom i hodowli zwierząt ludzie mogli przeżyć kolejny rok. One to bowiem dawały pożywienie i nadzieję. Dla wszystkich utopienie, bądź spalenie „Marzanny” oznaczało



powrót do normalności. W wierzeniach ludowych „Marzannę” należało „utopić” lub „spalić”, ponieważ tylko takie pożegnanie zimy przyniesie dobre plony i zapewni dostateczną ilość pożywienia dla całej rodziny. Tradycja była kontynuowana z pokolenia na pokolenie przez wszystkich mieszkańców w różnych regionach w Polsce. Cały rytuał odbywał się poza granicami miasta i wsi, a wszyscy mieszkańcy

tworzyli pochód, na którego czele niesiona była kukła „Marzanny”.

Żeby „tradycji stało się zadość” dzieci z Domu Polskiego, nie tylko ruszyły korowodem z panną „Marzanną”, ale i przygotowały wierszyki, i piosenki o wiosnie, które zaprezentowały podczas wspólnego spotkania na terenie Domu Polskiego, w którym uczestniczyli również rodzice i dziadkowie dzieci.

„Marzanna” została spalona i w opinii wszystkich uczestniczących nie powróci tak szybko. Spotkanie dużych i małych, wspólna wycieczka w poszukiwaniu wiosny była wspaniałą imprezą integracyjną dla wszystkich Polonistów, zrzeszonych przy Domu Polskim w Bielcach.

Hanna Gałęcka, nauczycielka skierowana do pracy dydaktycznej przez ORPEG

Międzynarodowy konkurs „BYĆ POLAKIEM” XV Edycja

Termin nadsyłania prac na konkurs „Być Polakiem” został przedłużony do 31 marca 2024 r.

Szczegóły poniżej: „Drodzy Rodzice, Nauczyciele, Uczniowie, dobiega końca termin przesyłania prac konkursowych. Cierpliwie czekamy na prace, które są na ukończeniu. Prześlijcie je jak najszybciej, bo jurorzy potrzebują sporo czasu, by je poznać i ocenić. Pospieszcie się także z dokończeniem prac, nad którymi jeszcze pracujecie. Nie wpadajcie jednak w przygnębienie, z powodu opóźnienia. Na prośbę waszych nauczycieli przesuwamy termin nadsyłania prac konkursowych do 31 marca br. Bardzo chcemy, by każdy z Was miał możliwość uczestniczyć w tej szczególnej, jubileuszowej edycji konkursu „Być Polakiem”. Bardzo chcemy również, aby każdy uczestnik miał szansę przyjechać do Polski i brać udział w tej pięknej Gali piętnastolecia w Zamku Królewskim. Będzie niezwykła, dlatego warto postarać się o wyróżnienie i po prostu przyjechać na

Gałę 31 lipca w Zamku Królewskim w Warszawie.

Otóż tegoroczni laureaci, wyróżnieni i uczestnicy Konkursu akredytowani na Gali będą podziwiani i oklaskiwani nie tylko z powodu oryginalnej pracy konkursowej, lecz również dlatego, że to oni, włączeni w program artystyczny, zatańczą w Sali Balowej Zamku Królewskiego najpiękniejszy polski taniec – Poloneza. Dziewczyny wystąpią w białych sukniach, przepasanych czerwoną szarfą. Chłopcy będą ubrani w czarne spodnie i białe koszule, również ozdobione szkarłatną szarfą, przewiązaną przez ramię i spiętą z boku. To prawda, że będziecie musieli ćwiczyć podczas wycieczki, ale za to niepowtarzalne przeżycia i wrażenia zrekompensują wysiłek.

Czekamy więc na prace konkursowe, jeszcze przez najbliższe dwa tygodnie, a także czekamy na Was. Również uczestnicy wcześniejszych edycji chcą spotkać z Wami na Gali. Przygotowali nawet spe-



cialne upominki dla koleżanek i kolegów Konkursu „Być Polakiem”. Nie zdradzę, jakie to prezenty. Powiem tylko, że podczas swego trzydniowego spotkania w listopadzie 2023 roku w Warszawie postanowili uczestniczyć w Gali i wręczyć Wam fantastyczne upominki. Dodam jeszcze, że powołali Fan Club – Być Polakiem, do którego zapraszają.

Do zobaczenia w Polsce Joanna Fabisiak. Przewodnicząca Międzynarodowego Komitetu Organizacyjnego Konkursu „Być Polakiem”

Informacja: <http://wspolnotapolska.org.pl/wiadomosci.php?id=8816>

Światowy Złot Młodzieży Polonijnej

30 LIPCA – 3 SIERPANIA 2024 R. POLSKA

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” organizuje Światowy Złot Młodzieży Polonijnej w dniach 30 lipca – 3 sierpnia 2024 r. Jest to wydarzenie łączące młodzież polonijną z całego świata, dające jej przestrzeń do rozwoju oraz integracji.

Celem Złota jest zmobilizowanie młodego pokolenie Polaków do aktywności społecznej na rzecz wspólnot polonijnych oraz do budowania silnej więzi z krajem pochodzenia, a także pokazanie młodym Polakom z całego świata drzemiącego w nich potencjału i zachęcenie do współpracy z Macierzą na wielu płaszczyznach, m.in. gospodarczej, społecznej i politycznej. Młodzież polo-



nijna to ambasadorzy Polski w swoich krajach zamieszkania i bardzo ważnym jest by zapewnić jej miejsce i przestrzeń do budowania silnej więzi z krajem pochodzenia. Współorganizatorami Złota Młodzieży Polonijnej są środowiska młodzieży polonijnej z całego świata. Szczegółowe informacje zostaną ogłoszone do 28 marca 2024 roku na stronie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

ŚWIATOWY ZŁOT MŁODZIEŻY POLONIJNEJ

Pierwsze ogólnoswiatowe spotkanie młodzieży polonijnej Ponad 2 tys. uczestników z 40 krajów
3 dni debat
5 paneli
4 dyskusje panelowe
Gry edukacyjne

Udział w uroczystości rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

W PORTALU WSPÓLNOTY POLSKIEJ
<http://wspolnotapolska.org.pl/wiadomosci.php?id=8807>